

§17

Folkinitiativ om folkomröstning i frågan om Region Jämtland Härjedalen ska bilda region med övriga norrlandsting (RS/1542/2016)

Sammanfattning

Initiativkommittén Folkinitiativet Rösta om Stornorrland har lämnat in ett folkinitiativ. Folkinitiativets syfte är att få till stånd en folkomröstning som tar ställning till frågan: Vill du att Region Jämtland Härjedalen ska slås ihop med landstingen i Västernorrland, Västerbotten och Norrbotten, med svarsalternativen ja eller nej. Folkomröstningen ska ge underlag för den viljeinriktning som regionen ska driva gentemot regering och riksdag. Initiativet lämnades in till Region Jämtland Härjedalen den 6 oktober 2016. Fler än 20 000 röstberättigade hade undertecknat initiativet.

Ärende om att hålla folkomröstning i en viss fråga får i fullmäktige väckas av minst tio procent av de röstberättigade landstingsmedlemmarna (folkinitiativ). Har ett folkinitiativ väckts ska fullmäktige besluta att folkomröstning ska hållas, om

1. den fråga som initiativet avser är sådan att fullmäktige kan besluta om den, och
2. inte minst två tredjedelar av de närvarande ledamöterna röstar mot förslaget.

I valet 2014 till Jämtlands läns landsting fanns 100 986 röstberättigade medlemmar. Antalet personer som ställt sig bakom initiativet överstiger klart de 10 procent av de röstberättigade som krävs för att initiativet ska tas upp till behandling.

För att initiativet ska tas upp till behandling krävs vidare att frågan i initiativet är sådan att fullmäktige kan besluta om den. Frågan om en ändring av ett landstings gränser är en fråga för regeringen enligt lagen om indelning av Sverige i kommuner och landsting. Landsting har dock enligt samma lag rätt att ta initiativ till en indelningsändring och landsting ska också höras i frågan om någon annan tagit initiativ till indelningsändring. Ett beslut om indelning av landsting är inte en fråga som fullmäktige kan besluta om, eftersom det enligt den enligt nämnda lagen ankommer på staten. Däremot är landstingets syn på ett indelningsförslag eller ett eget initiativ till en indelningsändring en fråga som fullmäktige kan besluta om.

Folkinitiativet som väckts är en folkomröstning för att få fram ett ställningstagande till bildande av Region Norrland. Frågan om indelningsändringar är en fråga som faller inom regionens kompetens. Regeringen har tagit initiativ till en indelningsändring som kommit så långt att en utredning lämnat ett delbetänkande, Regional indelning – tre nya län, SOU 2016:48. Betänkandet har också varit ute på remiss men, med en remisstid som inte gav utrymme för att inhämta synpunkter från medlemmarna i landstinget. Regionfullmäktige har lämnat svar på betänkandet den 19 oktober i år. Resultatet av en folkomröstning kommer därför inte att kunna påverka regionens svar på förslagen i betänkandet utan måste ligga till grund för framtida agerande i frågan. Regeringen har ännu inte lämnat någon proposition till

riksdagen i frågan. Det ger utrymme för att använda folkomröstningsresultatet för att underrätta regeringen om folkets inställning i frågan.

I samband med att fullmäktige beslutar om att hålla en folkomröstning ska fullmäktige också besluta om

1. dag för omröstningen,
2. omröstningsdistrikt och omröstningslokaler,
3. den fråga och de svarsalternativ som skall ställas till de röstberättigade,
4. röstsedlarnas antal, innehåll och utseende,
5. huruvida röstning kan ske på annat sätt än genom personlig inställelse i omröstningslokalen, samt
6. när röstsammanräkningen senast skall vara avslutad.

Dagen för folkomröstningen skall beslutas efter samråd med den centrala valmyndigheten. Samrådet skall ske senast tre månader före omröstningsdagen.

För att hantera folkinitiativet på det mest effektiva sättet bör fullmäktige först ta ställning till om de legala förutsättningarna för att hålla en folkomröstning i frågan föreligger eller inte. Därefter får övriga frågor som ska beslutas i ärendet beredas.

Som framgår ovan ligger det inom Region Jämtland Härjedalens kompetens att ha synpunkter på frågor om indelningar som påverkar regionen. Det ankommer på fullmäktige att slutligen besluta om frågan och svarsalternativen som ska ställas till de röstberättigade utifrån folkinitiativet. Det är inget som hindrar att Region Jämtland Härjedalen redovisar folkets inställning i indelningsfrågan till regeringen även efter remisstidens utgång, även det inte tillhör det vanliga förfarings sättet. Med hänsyn till detta ligger det inom Region Jämtland Härjedalens kompetens att besluta i frågan som väckts i folkinitiativet.

Ärendet bordlades vid regionfullmäktiges sammanträde 2016-11-22--23, § 167.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Det ligger inom den kommunala kompetensen för Region Jämtland Härjedalens att besluta i frågan som väckts i folkinitiativet Rösta om Stornorrland.

Yrkanden

Ann-Marie Johansson (S) yrkar följande:

"Med hänsyn till att regeringen meddelat att den inte kommer att lägga fram förslag om ändrad indelning av län och därmed indelning av landsting, är det inte nu aktuellt för Region Jämtland Härjedalen att ha en folkomröstning i frågan om ändrad landstingsindelning

(regionbildning). Folkinitiativet bör därför inte bifallas.

Yrkande:

1. Folkinitiativet avslås
2. Om regeringen, under innevarande mandatperiod, återaktualiserar frågan om ändrad landstingsindelning eller regionbildning, ska fullmäktige på nytt ta ställning till att inhämta folkets synpunkter i frågan"

Eva Hellstrand (C) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag med följande tillägg:
"Idag är frågan inte aktuell."

Eva Hellstrand yrkar vidare bifall till punkt 2 i Ann-Marie Johanssons yrkande.

Lennart Ledin (L) och Lars-Erik Olofsson (KD) yrkar bifall till Eva Hellstrands yrkande.

Anna Hildebrand (MP) yrkar avslag på Eva Hellstrands yrkande och på punkt 2 i Ann-Marie Johanssons yrkande.

Monalisa Norrman (V) yrkar bifall till Ann-Marie Johanssons bägge yrkanden.

Ronny Karlsson (SD) yttrar sig.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelsens förslag inklusive Eva Hellstrand tilläggsyrkande och punkt 1 i Ann-Marie Johanssons yrkande och finner Ann-Marie Johanssons yrkande antaget.

Omröstning

Omröstning begärs och följande propositionsordning fastställs:

Den som bifaller Ann-Marie Johanssons yrkande röstar "Ja"

Den som bifaller Eva Hellstrands yrkande röstar "Nej"

Omröstningsresultat

Med 38 ja-röster, 16 nej-röster och 1 frånvarande finner ordföranden Ann-Marie Johanssons yrkande antaget.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på punkt 2 i Ann-Marie Johanssons yrkande och finner det antaget.

Beslut

1. Folkinitiativet avslås

Regionfullmäktige

2017-02-14

2. Om regeringen, under innevarande mandatperiod, återaktualiserar frågan om ändrad landstingsindelning eller regionbildning, ska fullmäktige på nytt ta ställning till att inhämta folkets synpunkter i frågan.

Expedieras till

Folkinitiativet Rösta om Stornorrland

Beslutsunderlag

- §225 Regionstyrelsen Folkinitiativ om folkomröstning i frågan om Region Jämtland Härjedalen ska bilda region med övriga norrlandsting
- §167 Regionfullmäktige Folkinitiativ om folkomröstning i frågan om Region Jämtland Härjedalen ska bilda region med landstingen Norrland
- Inlämning av folkinitiativ

Voteringslista: §17

Ärende: Folkinitiativ om folkomröstning i frågan om Region Jämtland Härjedalen ska bilda region med övriga norrlandsting, RS/1542/2016

Voteringslist(or)

Omröstning mellan Ann-Marie Johanssons (S) första yrkande och Eva Hellstrands (C) yrkande

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Margareta Winberg(S), Ordförande	X		
Robert Uitto(S), Ledamot	X		
Tahar Khalfallah(S), Ledamot	X		
David Adervall(S), Ledamot	X		
Bengt Bergqvist(S), Ledamot	X		
Cathrine Blomqvist(S), Ledamot	X		
Anders Frimert(S), Ledamot	X		
Jörgen Persson(S), Ledamot	X		
Jonny Springe(S), Ledamot	X		
Niklas Rhodin(S), Ledamot	X		
Ann-Marie Johansson(S), Ledamot	X		
Thomas Hägg(S), Ledamot	X		
Christer Siwertsson(M), Ledamot	X		
Susanné Wallner(M), Ledamot	X		
Jan-Olof Andersson(M), Ledamot	X		
Karin Ekblom(M), Ledamot	X		
Gunnar Hjelm(M), Ledamot	X		
Elisabeth Svensson(M), Vice ordförande	X		
Margareta Gladh(M), Ledamot	X		
Veronica Eklund(M), Ledamot	X		
Cristine Persson(C), Ledamot		X	
Thomas Andersson(C), Ledamot		X	
Mats Gärd(C), Ledamot		X	
Mattias Vernberg(C), Ledamot		X	
Eva Hellstrand(C), Ledamot		X	
Jörgen Larsson(C), Ledamot		X	
Elin Lemon(C), Ledamot		X	
Elin Hoffner(V), Ledamot	X		
Monalisa Norrman(V), Ledamot	X		
Karlsson Ronny(SD), Ledamot		X	
Thomas Johansson Nordqvist(SD), Ledamot		X	
Bengt-Åke Arendolf(SD), Ledamot		X	
Anna Hildebrand(MP), Ledamot	X		
David Bell(MP), Ledamot	X		
Mats El Kott(L), Ledamot		X	
Lennart Ledin(L), Ledamot		X	

Lars-Erik Olofsson(KD), Ledamot		X	
Glenn Löfblad(S), Ersättare	X		
Gudrun Olsson(S), Ersättare	X		
Alvi Berglund(S), Ersättare	X		
Leif Persson(S), Ersättare	X		
Kjell Karlsson(S), Ersättare	X		
Elmer Andersson(S), Ersättare	X		
Kristina Holm(S), Ersättare	X		
Stieg Englund(S), Ersättare	X		
Alf Larsson(S), Ersättare	X		
Irene Nyqvist(M), Ersättare	X		
Göran Fürstenberg(M), Ersättare	X		
Bogna Wojtkiewicz Adolfsson(C), Ersättare		X	
Marie Svensson(V), Ersättare	X		
Jörgen Blom(V), Ersättare	X		
Mikael Säbom(SD), Ersättare		X	
Anton Nordqvist(MP), Ersättare	X		
Margareta Mahmoud Persson(KD), Ersättare		X	
Resultat	38	16	0